

VASTINEET

NAKKILAN KUNTA

TAAJAMAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS, RAJAMÄKI

Taajamaosayleiskaavan muutos Rajamäellä on ollut luonnoksena nähtävillä 5.12.2024-4.1.2025. Kaavaluonnoksesta ei saatu mielipiteitä osallisilta. Kaavaluonnoksesta saatiin viisi lausuntoa. Kaavan laatijana olen tehnyt näihin vastineet.

Lausunnot

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto (30.1.2025): ELY-keskus näkee hyvänä, että aurinkovoiman tuotannon sijoittumista selvitetään ns. joutomaille, kuten entisille maa-ainestenottoalueille, mitä tässäkin hankealueella on pieneltä osin. Metsäisten alueiden osalta tulee kuitenkin huomioida, että valmisteilla olevassa alueidenkäyttölain tarkistuksessa on selvitetty mahdollisuutta aurinkovoimaloiden suoraan rakentamista ohjaavalle yleiskaavalle. Valmistelussa olevien alustavien sisältövaatimusten mukaan kaavoituksessa olisi huolehdittava, että aurinkovoimarakentamista ei osoiteta merkittävässä määrin tietyn tyyppisille metsämaille tai ojittamattomille suoalueille. Yleiskaava Lisäyksenä kaavaselostuksessa esitettyyn aineistoon, ELY-keskuksen näkemyksen mukaan olevaa yleiskaavaa koskevat merkinnät ja määräykset myös alueen lähiympäristössä tulee tuoda esiin ja huomioida jatkosuunnittelussa yhteensovittamisen näkökulmasta. Aurinkovoima-alueen itäpuolella on sähkönsiirron ja sähköaseman erityisalue (E; entinen kaatopaikka), maa- ja metsätalousalue (M) ja teollisuuden reservialue (T/res1). Sähkönsiirtojärjestelyiden alueelle on merkitty myös aluetta, jolla on meluntorjuntatarve sekä linjausten itäpuolelle ohjeellinen/vaihtoehtoinen rinnakkaistie ja muita tielinjauksia. Aurinkovoimalan ja ulkoisen sähkönsiirron läheisyyteen on osoitettu yleiskaavan E-alueelle ampumaradan uusi sijainti ja merkintä mahdollisesti pilaantuneesta maa-alueesta. Voimala-alue rajoittuu pohjoisessa Ulvilan kaupunkiin, jossa Ulvilan keskustaajaman yleiskaavassa (2005) on osoitettu alueeseen rajautuen maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) ja jätteenkäsittelyalue (EJ; entinen kaatopaikka ja nykyinen lietteiden käsittelyalue). Vireillä on myös Ulvilan keskustaajaman yleiskaava 2045, joka voimassa olevan yleiskaavan tavoin rajoittuu Nakkilaan ja suunniteltuun hankealueeseen.	Täydennetään kaavaselostusta mainituilta osin.

VASTINEET pp.kk.2025

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
Maakuntakaava Lisäyksenä kaavaselostuksessa esitettyyn aineistoon maakuntakaavan merkinnät ja määräykset myös alueen lähiympäristössä tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Hankealueella ei ole maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä maiseman tai rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteita, mutta sen ympärillä on useampia tällaisia alueita. Lähimpänä näistä ovat hankealueen pohjoispuolella valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA, maakuntakaavassa vma-e; Kokemäenjokilaakson viljelymaisemat) noin puolen kilometrin etäisyydellä ja lounaassa maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema (mma; Leistikallanjärven kulttuurimaisema) sekä samanniminen maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (kh2) noin 700 metrin etäisyydellä. Alueen virkistyskäyttöön liittyen lännessä on myös maa- ja metsätalousalue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU; Massin alue) ja etelässä ulkoilureitin yhteystarve (ury; Pori-Harjavalta). Hankealueen itäpuolella on merkinnät teollisuus- ja varastoalueen ja asutusalueen laajenemissuunnasta (nuolet) ja voimajohdosta (z; Olkiluoto-Ulvila). Maakuntakaavassa on lisäksi esimerkiksi aurinkovoimarakentamista, vesien tilaa ja tulvasuojelua koskevat yleismääräykset, jotka tulee huomioida kaavoituksessa. Kaava-alue tulee esittää maakuntakaavayhdistelmän kartalle reunaviivoineen, jotta muodostuu selvä käsitys siitä, miten alue suhteutuu maakuntakaavassa esitettyihin merkintöihin. Vireillä oleva Satakunnan maakuntakaava 2050 tulee huomioida kaavoituksessa maakuntakaavaa varten tehtyjen selvitysten osalta sekä nyt valmisteluvaiheessa nähtävillä olleen maakuntakaavaluonnoksen osalta. Kaavaratkaisu ELY-keskuksen näkemyksen mukaan jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota vielä seuraaviin seikkoihin: Kaavamerkintänä on hyvä käyttää ympäristöministeriön asetuksen mukaista merkintätapaa EN/au: aurinkovoimatuotantoon tarkoitettu energiantuotannon alue. Vaikka yleiskaavassa on tarkoitus osoittaa alueiden käyttö yleisellä tasolla, ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavan ohjaavuuteen tulisi kiinnittää enemmän huomiota. EN-aur kaavamääräystä tulee tarkentaa mm. siltä osin kuinka isoja akkuvarastoja alueelle saa rakentaa ja pohtia akkuvaraston sijoittuminen paloturvallisuus huomioiden. Alueen sisäinen huolto/pelastustiestö tulisi esittää vähintään ohjeellisena, sekä huomioida se vaikutusten arvioinneissa. Tuotantoalue on ulotettu kaava-alueen reunoille. Alueen kytkeytyneisyyttä ympäröivään luontoon sekä ympärillä oleviin aluevarauksiin nähden olisi tarpeen osoittaa suojavyöhykettä ja istutuksia myös tuotantoalueen reunoille,	Täydennetään kaavaselostusta mainituilta osin. Muutetaan merkintä mainitun mukaiseksi. Viimeisimmän tiedon mukaan kaava-alueelle ei ole tarkoitus sijoittaa akkuvarastoja. Muutetaan kaavamääräystä. Huoltotiestön lopullinen sijainti määräytyy valitavan paneelityypin perusteella, ja ne tarkentuvat hanketta koskevan rakentamislupahakemuksen yhteydessä.

VASTINEET pp.kk.2025

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
jotta voitaisiin saada lisävarmuutta kaava-alueen ulkopuolelle ulottuvien vaikutusten poissulkemisesta. Vaikutusten arviointi Yhteisvaikutukset muiden vastaavien laaja-alaisen energiahankkeiden kanssa tulee ottaa huomioon. Ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) huomiointi Varsinais-Suomen ELY-keskus on tehnyt päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarpeesta Nakkilan aurinkovoimahankkeeseen 11.9.2024 jossa YVA-menettelyn soveltamista hankkeeseen ei nähty tarpeellisenä. YVA-menettelyn soveltamista koskeva päätös ja siinä esitetyt keskeiset asiat on syytä huomioida kaavaehdotuksessa sekä tuoda esiin, miten ne on huomioitu. Keskeisiä asioita ovat olleet mm. ilmastopäästöjen arviointi käytettyine tietolähteineen ja laskentamenetelmineen sekä maisemaan, virkistyskäyttöön ja ekologiin yhteyksiin liittyvien vaikutusten arviointi ja vaikutusten lieventäminen. Maisema- ja kulttuuriympäristö Kaavaselostuksessa tuodaan esiin, että suunnittelualuetta sivuavat pääosin yhtenäiset metsäalueet ja että koska alueelle ei sijoitu avoimia maisematiloja, ei hankkeella arvioida olevan erityisiä maisemavaikutuksia. Edelleen tuodaan kuitenkin esiin, että realistisen arvion mukaan kaavamuuutoksella saattaa olla paikallisia maisemavaikutuksia, kun ennestään rakentamattomalle maa- ja metsätalousalueelle sekä maanottoalueelle tulee rakennettavaksi aurinkopaneelikentät sekä aurinkovoimalan toimintaan liittyvä muu rakentaminen. Selostuksessa todetaan, että aluetta ympäröivä suojapuusto vähentää kuitenkin tehokkaasti hankealueen näkymistä pitkälle maisemaan. ELY-keskuksen näkemyksen maisemavaikutusten arviointia tulee vielä täydentää. Vaikutuksia voi havainnollistaa havainnekuvin sekä karttapohjaisella näkyvyysanalyysillä. ELY-keskus toteaa, että mikäli maisemavaikutusten lieventäminen tukeutuu hankealueen ulkopuoliseen puustoon, ratkaisu ei ole pysyvä. Aurinkovoimaloita suunniteltaessa on tarvittaessa hyvä varata aluetta niin paljon, että suunnittelualueeseen mahtuu paneelikentän ympärille maisema-arvojen tai heijastevaikutuksen estämisen kannalta riittävä suojavyöhyke. Tarvittaessa voi voimalan yhteensovittaminen ympäristöön vaatia myös voimala-alueen kaventamista, jotta voimala-alueen ympärille voidaan turvata riittävän leveä suojapuustoinen vyöhyke. Suojapuuston tulee olla monilajista ja tiheää, jotta se tosiasiallisesti muodostaa näkösuojaa. Jos kasvillisuuden istuttamista suunnitellaan lieventämiskeinoksi, on suunnitelmassa huomioitava aika, joka kuluu istuttamisesta siihen, että puusto tai pensaisto kehittyy toivottuun korkeuteen ja tiheyteen. Hankkeessa tulisi arvioida myös vaikutukset Leistilänjärven kulttuurimaisemaa rajaavan selänteen maisemaan, joka mainitaan MU-alueen kaavamääräyksessä. Rajamäen, joka nousee ympäröivää maastoa korkeammalle ja	Osoitetaan kaava-alueen etelä- ja länsireunaan maisema-alueiden suuntaan puustoisena säilytettävää aluetta. Täydennetään vaikutusten arviointia. Täydennetään tietoja kaavaselostukseen. Myös hanke-toimija on täydentänyt ja päivittänyt laadittuja selvityksiä ennen STR-hakemuksen käsittelyä. Kaavakartalle lisätään määräys riittävän suojapuuston säilyttämisestä kaava-alueella. Pirunpellon ja sen lähiympäristön noin 11,8 laajuinen alue on hyväksytyssä suunnittelutarveratkaisussa osoitettu aidattavan alueen ulkopuolelle. Alue osoitetaan

VASTINEET pp.kk.2025

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
jolla on luontoselvityksen mukaan pirunpelto eli muinaisranta, merkitys maiseman ja virkistyskannalta tulee ottaa huomioon. Lisäksi tulisi huomioida vaikutukset Ulvilan yleiskaavan MY-alueeseen ja näiden alueiden MU- ja MY-alueiden muodostamaan kokonaisuuteen maisema-arvojen kannalta. Myös vaikutukset Kokemäenjokilaakson valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen tulisi arvioida. Maisema-alue ei ulotu hankealueen tuntumaan ja välissä on myös valtatie 2, mutta edellä mainittu alueen topografia voi voimistaa mahdollisia vaikutuksia maisema-alueen suuntaan. Alueen virkistyskäyttö Kaavaselostuksessa on tuotu esiin, että kaava-alueella ei ole tunnistettu erityisiä virkistysarvoja. Alueella ja sen lähiympäristössä on kuitenkin sekä yleiskaavassa että maakuntakaavassa virkistyskäyttöön ja sen kehittämiseen liittyviä merkintöjä. Alueella voimassa olevassa yleiskaavassa hankealue on edellä todetusti pääosin maa- ja metsätalousvaltainen aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU), jota koskee kaavamääräys <i>”alueella on maa-aineisten ottaminen kielletty luonnonympäristön arvojen ja maisema-arvojen takia. Alueella on merkittäviä kallioalueita, maisemallista arvoa Leistilänjärven kulttuuri- maisemaa rajaavana selänteenä ja alue on virkistyskäytön kannalta merkittävä. Alueen virkistyskäyttöä tulisi kehittää kokonaisuutena Ulvilan Massin ulkoilualueen kanssa.”</i> Maakuntakaavassa hankealueen länsipuolella on maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta, Massin alue ja vireillä olevassa maakuntakaavassa on uutena alueena osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta -Leistilänjärven pohjoispuolen metsäalue, mikä näyttäisi sijoittuvan hankealueen läheisyyteen ja osin päälle. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavoituksessa tulee jatkossa arvioida paremmin vaikutukset virkistysarvojen kannalta. Rajamäki vaikuttaisi yleis- ja maakuntakaavassa osoitetun perusteella olevan tärkeä alueen virkistysarvojen kannalta ja MU-alueen pienentämisen ja mahdollisten kaukomaisemaan kohdistuvien vaikutusten lisäksi voimalla myös heikentäisi virkistyskokonaisuutta. Lisäksi tulisi huomioida vaikutukset Ulvilan yleiskaavan MY-alueeseen ja näiden alueiden MU- ja MY-alueiden muodostamaan kokonaisuuteen virkistysarvojen kannalta. Luonnonsuojelu ELY-keskus on kommentoinut Rajamäen aurinkovoima-aluetta sen suunnittelutarveratkaisun yhteydessä ja pitäytyy antamassaan kannassa luonnonsuojelun osalta myös kaavamuutosta koskien. ELY-keskus on esittänyt STR-hakemusta koskevassa lausunnossaan hankkeesta huomioita, joiden perusteella olisi voitu kehittää kaavaa kaavamerkintöjen ja -määräysten osalta. Kaavaluonnoksen tarkoituksenmukainen kommentointi on hankalaa, sillä luonnoksessa ei ole viranomaisien aiempiin kommentteihin perustuvia tarkentavia merkintöjä.	kaavaehdotuksessa maa- ja metsätalousalueeksi. Täydennetään kaavaselostusta. ELY-keskuksen STR-hakemuksen lausunto ei ole ollut käytettävissä kaavaluonnoksen valmistelussa. Lausunto on annettu 3.1.2025. Kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta on päätetty Nakkilan kunnanhallituksessa 25.11.2024. Yleiskaavat tyypillisesti laaditaan nimensä mukaisesti yleispiirteisinä kaavoina. Huoltoteiden, sähköasemien tai muuntamoiden lopulliset sijainnit voivat vielä muuttua ennen rakentamislupavaihetta. Kaavan ei ole hallittu liioin sitoa tulevaa toteutusta, jotta toteutuksesta

VASTINEET pp.kk.2025

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
Kaavaluonnos on hyvin yleispiirteinen, jolloin yksityiskohdainen kommentointi on haastavaa. Tulevaan kaavaehdotukseen olisi syytä sisällyttää esimerkiksi alustavat huoltotieverkostojen ja mahdollisten sähköasemien tai muuntamoiden sijainnit sekä muut alueelta tunnistetut rakenteet ja luontoarvot, joita on esitelty STR-hakemuksen yhteydessä perusteellisemmin. Hankkeen kohdalla on jo viranomaisten toimesta aiemmin tunnistettu ja korostettu hankkeen kielteisiä vaikutuksia Satakunnan merkittäviin viheryhteyksiin. Satakunnan maakuntakaava 2050-luonnoksessa hanke sijoittuisi myös Ekologinen yhteystarve -merkinnän kohdalle. ELY-keskus pitää kannassaan siitä, että hankealuetta olisi syytä kaventaa sen lounasosasta siten, ettei se sijoitu enää yhtä keskeisesti ekologisen yhteyden alueelle. Ekologisen yhteyden tunnistetusta rajauksesta on saatavilla paikkatietoaineisto. Ekologisen yhteyden heikentymistä voitaisiin välttää osoittamalla kaava-alueen lounaisosaan esimerkiksi MY-merkinnällä määritetty alue. Olisi hyvä käytäntö jättää hankealueen reunalle sijoittuvat, paneelialueen ulkopuolelle jätettävät alueet aitaamatta siten, että yhteydet niihin säilyisivät ulkopuolelta. Tällöin toimivaksi merkinnäksi voisi osoittautua luo-alueet sisältävä MY-merkintä. STR-hakemuksen yhteydessä toimitetussa asemapiirustuksessa myös hankealueen itäosaan on jätetty suurehko alue, jolle ei ole osoitettu paneelistoa. Tämän alueen puustoisena säilyttäminen olisi hyvä, yksinkertainen keino lieventää hankkeen kielteisiä luontovaikutuksia, ja tällöin alueen voisi myös osoittaa soveltuvan määräyksen sisältävällä MY-merkinnällä. Uhanalaisen luontotyyppin säilymisen turvaamiseksi alueen vesitalouden muutoksia ehkäiseviä rakenteita olisi hyvä esittää kaavakartalla. Kaavakartalla osoitetut luo-alueet tulisi osoittaa MY-merkinnällä ja riittävillä puskurivyöhykkeillä, jotta selvitettyjen luontoarvojen säilyminen voidaan varmistaa. Hankkeesta Kokemäenjokeen lisääntyvän ravinne- ja kiintoainekuorman vaikutukset vesiympäristön luonnonarvoihin tulee arvioida. Kokemäenjoki on mm. vuollejokisimpu-	ei tulevaisuudessa tarvitsisi hakea poikkeamista esimerkiksi suunnitellun paneelijärjestelmän vaihtamisen myötä. Kaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa maakuntaliiton edustaja on todennut, ettei suunnitellun toiminnan ja maakuntakaavan kanssa nähdä ristiriitaa. Osayleiskaavamuutoksen suhdetta Satakunnan viherakenneselvitykseen on kuvattu kaavaselostuksen kappaleessa 4.3. Viherrakenneselvityksen mukaan siinä on pyritty kaikilta osin vähintään 200 metriä leveisiin käytäviin. Työn mittakaava huomioiden rajaukset eivät ole tarkkoja vaan suuntaa-antavia, minkä vuoksi käytävien reunat on kuvattu häivytettyinä. Suunnittelualueen ja Leistikallan kulttuurimaisema-alueen rakennetun ympäristön väliin jää pienimmilläänkin suunnittelualueen lounaispuolella noin 600 metriä leveä metsävyöhyke. Alueen ekologiset käytävät on täten mahdollista säilyttää hankkeesta huolimatta, ja lähialuetta on jatkossakin mahdollista käyttää virkistymiseen. Alueen lounais-eteläpuolella sijaitsee maanottoaluetta, eikä täten kapean, maanottoalueen ja aidatun paneelikentän väliin sijoittuvan MY-vyöhykkeen osoittamiselle ole nähty erityistä tarvetta. Maakuntakaavaluonnoksen selostuksen mukaan ekologisen yhteystarpeen merkintöjen rajaukset ovat yleispiirteisiä, ja niiden sisällä on monenlaista maankäyttöä, mm. asutusta sekä maa- ja metsätaloutta, joiden harjoittamiseen merkinnällä ei ole suoraa vaikutusta. Yleiskaavan mittakaava ja yleispiirteisyys huomioiden, ei luo-alueiden osoittamista MY-alueiksi ole nähty tarpeellisuutena. Luo-alueiden säilyttämisestä luonnontilaisena on määrätty kaavamääräyksessä.

VASTINEET pp.kk.2025

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
kan elinympäristöä ja hankkeen hulevesien purkautumis- pisteen lähistöltä on useita havaintoja lajista. Vuollejoki- simpukka on EU:n luontodirektiivin IV-liitteen laji, ja tiu- kasti suojeltu. Hulevesiselvityksessä ohjeistetaan otta- maan lisääntyvä kuormitus huomioon jatkokehityksessä, mutta se, miten tämä toteutetaan jää epäselväksi. Mikäli hankkeen jatkokehityksessä laaditaan hulevesisuunni- telma, on siinä syytä käsitellä rakenteita myös Kokemäen- joen vuollejokisimpukoihin ja muuhun huomionarvoisen lajistoon sekä hankealueella sijaitsevaan uhanalaiseen luontotyyppiin kohdistuvien vaikutusten hallinnan näkö- kulmasta. Vesistövaikutukset – vesienhoito, pintavesien tila ja alueen hydrologian huomioiminen Yleisissä kaavamääräyksissä hulevesien viivytuksesta ja hulevesien käsittelyyn varattavista alueista on määrätty riittävällä tavalla. Osayleiskaavan ehdotukseen tulee liittää myös suunnitte- lutarveratkaisun yhteydessä tehty hulevesiselvitys, joka oli vain mainittu kaavaselostuksessa. Lisäksi tulee kuvata alueen happamat sulfaattimaat. Kaavaan olisi tarve lisätä vesienjohtamisrakenteet sekä mm. huoltotiet ja niihin liit- tyvät ojitukset tai imeytyspainanteet. Toteuttamisessa kohteesta tulee tehdä lisäksi huleve- sisuunnitelma, jossa kuvataan vesien johtaminen alu- eella ja alueelta karttamuotoisesti. Ko. hulevesisuunnitel- massa tulee esittää alueen ojaverkko ja ne ojat, joihin hu- levedet johdetaan, sekä mahdollinen uudisojitus. Mikäli uusia ojia tai esimerkiksi laskeutusaltaita ja imeytyspai- nanteita tehdään, laskelmat tulee tehdä hulevesisuunni- telmassa suhteessa rakenteiden kapasiteettiin. Valumalas- kelmat tulee tehdä uomakohtaisesti riittävän tarkan mitoi- tuksen saamiseksi. Suunnitelmiin tulee varata ilmaston- muutoksen vaikutuksen perusteella 40 % lisäkapasiteetti uuden suosituksen ja varmuusperiaatteen mukaisesti. Lähtökohtaisesti kaikki vesistöpäästöt tulisi pystyä jo ra- kennusvaiheessa käsittelemään, jolloin hulevesien käsitte- lyjärjestelmät tulee tehdä ennen laajempaa metsän pois- toa ja paneelien asennusta. Hankealueella ei tule kesken hankeprosessin suorittaa metsän hakkuita. Vesilain valvonta ELY-keskukselta tulee pyytää lausunto vesilain mukaisesta luvan tarpeesta. Lausuntopyynnössä tulee olla yksityis- kohtainen vesienhallintasuunnitelma, jossa mahdollisesti uudet kaivettavat uomat ja vanhat perattavat uomat sekä vesiensuojelurakenteet ovat asemapiirroksen merkat- tuna. Lausuntopyynnössä tulee olla selvitys mahdollisesti perattavien uomien luonnontilaisuudesta. Lisäksi lausun- topyyynnössä tulee olla pituus- ja poikkileikkauspiirustuk- set kaivettavista ja perattavista uomista. Kaavamääräyksissä tulee todeta: aurinkovoimalan vesilain mukaisesta luvan tarpeesta tulee pyytää lausunto ELY- keskukselta. Ilmastokestävyys	Merkitään tiedoksi. Hulevesiselvitys on ollut kaavaselostuksen liitteenä 6. Selvitys ei ilmeisesti ole ollut lausuntopyynnön liitteenä. Kaavaselostuksen kappaleessa 4.3. on todettu, että happamien sulfaattimaiden kartassa (1:250 000, Geo- logian tutkimuskeskuksen aineistot) suunnittelualueen happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys on hyvin pieni. Suunnittelutarvehakemuksessa tode- tusti mahdollisten happamien sulfaattimaiden esiinty- mistä aurinkovoima-alueella selvitetään tarvittaessa tehtävien pohjatutkimusten yhteydessä ennen rakenta- miseen ryhtymistä. Mikäli happamia sulfaattimaita to- detaan, tehdään arvio mahdollisesti aiheutuvista vaiku- tuksista alueen maaperään ja läheisille vesistöille. Huol- totiestön tarkempi sijoittuminen ratkaistaan rakenta- mislupavaiheessa. Hulevesiselvitys laaditaan tarkemman suunnittelun yh- teydessä. Merkitään tiedoksi. Ratkaistaan asia tarkemman suun- nittelun yhteydessä. Mikäli vesilain mukainen luvanvaraisuus täyttyy, on la- kia noudatettava riippumatta kaavamääräyksestä. Mää- räystä ei lisätä kaavakartalle. Asia on huomioitu kunnan STR-lupapäätöksessä.

VASTINEET pp.kk.2025

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
Metsämaiden säilyttäminen ja määrän kasvattaminen ovat Suomen ilmastolain mukaiselle hiilineutraaliustavoitteelle ratkaisevia toimenpiteitä, joten hankkeen sijoittamisella metsämaalle on haitallinen ilmastovaikutus. Menetetyn metsätalousmaan myötä hakkuupaine voi siirtyä muille alueille, jolloin vaikutus kertautuisi. Hankkeen vaikutusarvioinnissa on olennaista keskittyä Rajamäen hankkeesta aiheutuviin vaikutuksiin ja niiden lieventämismahdollisuuksien tunnistamiseen ja toteuttamisen suunnitteluun. Hankkeen ilmastovaikutuksia on esitetty kaavaselostuksessa sanallisesti ja yleispiirteisesti. Suunnittelutarveratkaisun yhteydessä on toimitettu hiilitaselaskelma, mikä on syytä sisällyttää kaava-aineistoon ja huomioida ELY-keskuksen suunnittelutarveratkaisua koskevassa lausunnossa esitetyt seikat. Kaava perustuu oleellisilta osin ilmastotavoitteisiin.	Lisätään hiilitaselaskelma kaavaselostuksen liitteeksi.
Satakunnan museon lausunto (22.1.2025): <u>Satakunnan Museon kannanotto</u> Kaavaselostuksessa luvussa 2.1. selvitys suunnittelualueen oloista todetaan luonnonympäristöä ja maisemaa koskevassa alaluvussa, että <i>suunnittelualueella ei [...] sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, Natura 2000-verkoston alueita tai muita suojelualueita</i>. Tässä yhteydessä olisi kuitenkin käsiteltävä myös hankealueen vaikutusalueella oleva tilanne ja lähimmät Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetut rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman arvoalueet, kuten läheinen <i>Leistilänjärven kulttuurimaisema</i>. Hankkeessa ei ole toteutettu erillistä maisemaselvitystä. Hankkeen maisemallisia vaikutusten arviointia on käsitelty kaavaselostuksessa. Kaavaselostuksessa todetaan: <i>On realistista arvioida, että kaavamuutoksella saattaa olla paikallisia maisemavaikutuksia, kun ennestään rakentamattomalle maa- ja metsätalousalueelle sekä maanottoalueelle tulee rakennettavaksi aurinkopaneelientät sekä aurinkovoimalan toimintaan liittyvä muu rakentaminen. Aluetta ympäröivä suojapuusto vähentää kuitenkin tehokkaasti hankealueen näkymistä pitkälle maisemaan</i>. Leistilänjärven kulttuurimaisema rajautuu metsäiseen selänteeseen. Satakunnan Museo näkee, että hankkeen maisemalliset vaikutukset suhteessa maisema-alueeseen jäävät nykytilanteessa vähäisiksi, joskin, kuten selostuksessakin mainitaan, tarvittavilla avohakkuilla saattaa olla selännealueella vaikutuksia kaukomaisemaan. Museo näkee, että tilanne saattaa muuttua entisestään, mikäli kaava-alueen ja kulttuurimaisema-alueen väliin jäävällä metsäalueella toteutetaan harvennusta. Satakunnan Museo näkee tämän vuoksi tärkeänä, että kaava-alueen sisälle jää riittävä puskurivyöhyke maisema-alueen suuntaan. Kaavan ehdotusvaiheen kaavaselostukseen tulisi täydentää hankkeen vaikutusten arviointia ja lisätä havainnemateriaalia etenkin hankkeen vaikutuksista Leistilänjärven maisemaan.	Kaavan eteläosaan osoitetaan puustoisena säilytettävä alueen osa, joka varmistaa puuston säilyttämisen aurinkovoima-alueen ympäristössä. Hankkeesta on laadittu havainnemateriaalia STR-hakemuksen yhteydessä. Lisätään materiaali kaavaselostuksen liitteeksi. Täydennetään lisäksi kaavaselostusta maisemavaikutusten osalta.

VASTINEET pp.kk.2025

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
Fingridin Oyj:n lausunto (2.1.2025): Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan. Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniiset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniiset vaatimukset. Kustakin liittynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti. Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot. Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja.	Merkitään tiedoksi.
Uvilan kaupungin lausunto (2.12.2024): Alight Sampo Oy:n hankealueeltaan noin 119 hehtaarin suuruinen aurinkovoimalahanke sijaitsee Rajamäessä ja rajautuu noin 1,6 kilometrin matkalta Ulvilan ja Nakkilan väliseen rajaan. Ulvilan puolella rajaa hankkeen kohdalla sijaitsee vanha, vuonna 2000 käytöstä poistettu kaatopaikka, jonka alueella on nykyisellään vähäistä aumoissa tapahtuvaa kompostointitoimintaa. Lisäksi alueella on suljetun kaatopaikan jälkikäyttöön liittyviä valuma- ja suotovesien käsittelyrakenteita. Muu hankkeeseen rajautuva alue on metsätalouskäytössä olevaa aluetta. Alueella on virkistyskäyttöarvoa, maisemallista arvoa sekä mm. linnustoon liittyviä luonnonarvoja. Uvilan voimassa olevassa keskustaajaman yleiskaavassa yllä mainitut alueet on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) ja maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta (MU) sekä jätteenkäsittelyalueeksi (EJ, entinen Haistilan kaatopaikka). Keskustaajaman yleiskaavan päivittäminen on käynnissä. Syys-lokakuussa 2024	

VASTINEET pp.kk.2025

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
nähtävillä olleessa keskustaajaman yleiskaava 2045:n kaavaluonnoksessa edellä mainittu alueet on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta (MU) ja erityisalueeksi (E). Nakkilan taajamaosayleiskaavassa hankealue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta (MU) sekä maa-aineiston ottoaluetta (EO). Kuntien väliseen rajaan rajautuvalla alueella alue on kokonaan MU-alueella. Tämä yhdessä Ulvilan keskustaajaman yleiskaavan aluevarausten kanssa on merkittävin syy yleiskaavoituksen yhteensovittamisen tarpeelle. Ulvilan kaupungin vanha Haistilan kaatopaikka korkeine jätetäyttöineen ja siihen liittyvine rajoitteineen muodostaa merkittävän estevaikutuksen ulkoilun järjestämiselle kuntien välisellä raja-alueella. Voimassa olevien yleiskaavojen tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi olisi välttämättömä osoittaa riittävä, mielellään vähintään 50 metriä leveä metsää kasvava yhteyksikäytävä kaatopaikka-alueen ja hankealueen väliin. Hanke-alue muodostaa kunnan rajalle 1,6 kilometriä leveän, aidoilla suljetun aurinkopaneelialueen, joka kaventaa merkittävällä tavalla alueen ulkoilukäytön järjestämisen ja kehittämisen mahdollisuuksia. Tätä estevaikutusta tulisi pyrkiä lieventämään varmistamalla kulkumahdollisuus alueen halki pohjois-eteläsuunnassa. Kulkuyhteys voisi olla tarkoituksenmukaista yhdistää ekologisen yhteyden mahdollistavaan viherkäytävään, joka jakaisi itälänsuuntaiselta ulottuvuudeltaan laajan alueen kahtia ja parantaisi metsäisten alueiden ekologista kytkeytyneisyyttä. Hanketta koskevan Nakkilan taajamaosayleiskaavan muutos Rajamäessä on parhaillaan käynnissä. Osayleiskaavan muutosluonnos on ilmeisesti tarkoitus asettaa nähtäville marraskuun lopulla. Kaavahankkeen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa on todettu kahden kunnan rajalla sijaitsevan hankkeen edellyttävän kuntien yleiskaavojen yhteensovittamista. Ulvilan keskustaajaman yleiskaava 2045:n laadinta on parhaillaan käynnissä. Nyt nähtäville tulevassa Rajamäen osayleiskaavaluonnoksessa tätä yhteensovittamista ei näyttäisi olevan tehty. Tässä valossa Alight Sampo Oy:n aurinkovoimahankkeen sijoittumisen ratkaiseminen tässä vaiheessa suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamispäätöksellä vaikuttaa väärältä tavalta hankkeen luvittamiseksi. Ulvilan kaupunki katsoo, että Alight Sampo Oy:n Rajamäen aurinkovoimahanketta koskevaa suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemusta ei tule ratkaista vielä tässä vaiheessa. Tämän hankkeen osalta kahden kunnan osayleiskaavoituksen yhteensovittaminen on olennaisen tärkeää. Hankkeen sijoittumisen lupaa ei tule ratkaista ennen kuin osayleiskaavoituksen yhteensovittaminen on riittävällä tavalla varmistettu ja tämä on hankkeen suunnittelutarveratkaisupäätöksessä tosiasiallisesti huomioon otettavissa. Rajamäen osayleiskaavahankkeen lopputulema ei ole vielä ennustettavissa ja kaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta saatava lausunto- ja mielipidepalaute on merkittävässä roolissa arvioitaessa hankesuunnitelmien muutostarpeita.	Ulvilan kaupungin puolella yleiskaavan mukaista MU-alueella on osoitettu yhtenäisesti kaatopaikka-alueen pohjois- ja länsipuolille. Kaavamuutosalueeseen ei rajaudu Ulvilan keskustaajaman yleiskaavassa osoitettuja alueita, joilla olisi erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Alue rajautuu pohjoisessa MY-alueeseen sekä EJ-alueeseen. Kaatopaikan pohjoispuolelle on Ulvilan voimassa olevassa Keskustaajaman yleiskaavassa osoitettu lisäksi ohjeellinen ulkoilureitti. Ulvilan kunnan puolelta on jatkossakin mahdollista kulkea laajoille yhtenäisille metsäalueille kaatopaikan länsipuolelta. Vajaan 300 metrin päähän Ulvilan kuntarajasta on voimassa olevassa yleiskaavassa osoitettu noin kilometrin levyinen ja noin 34 ha laajuinen alue maa-aineksen ottoon, jonka käyttö yleiskaavan mukaisessa käyttötarkoituksessa osaltaan jo huonontaisi yhtenäisen metsäalueen säilymistä alueella. Myös hankealueen itäpuoli on yleiskaavassa varattu teollisuus- ja varastotoimintojen reservialueeksi sekä erityisalueeksi (uusi ampumarata, entinen kaatopaikka). Vaikka voimassa oleva yleiskaava mahdollistaa virkistyskäytön pienellä vyöhykkeellä maanottoalueen pohjoispuolella, joka nyt viireillä olevassa kaavamuutoksessa on osoitettu aurinkovoiman tuotantoon, ei vyöhyke yleiskaavassa osoitetun MU-alueen pinta-alan nähden ole niin merkittävä, että sen poistamisella olisi nähty olevan erityisiä negatiivisia vaikutuksia viheryhteyksien tai virkistäytymisen kannalta (hankkeen yhteydessä laaditut selvitykset huomioon ottaen), eikä kaavamuutoksen ole tältä osin katsottu vaikeuttavan yleiskaavan toteuttamista. Mahdollisen aidatun aurinkopaneelikentän ja kaatopaikan väliin sijoittuvan virkistyskäytön ja viherkäytävän mahdollistavan kapean vyöhykkeen ei ole katsottu luovan käyttäjilleen erityisen viihtyisää tai virkistäytymiseen houkuttelevaa ympäristöä. Kaava-alueen itäpuolelle osoitetut yleiskaavamerkinnot (T/res, E, vt) huomioon ottaen itä-länsuuntaisella vyöhykkeellä ei ole nähty myöskään olevan erityistä viheryhteystarvetta.

VASTINEET pp.kk.2025

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
Kooltaan ja sijainniltaan näin merkittävän hankkeen tulee perustua osayleiskaavaratkaisuun eikä nurinkurisesti siten, että osayleiskaava perustuu hankesuunnitelman mukaiseen suunnittelutarveratkaisuun ja poikkeamispäätökseen. Osayleiskaavoitus mahdollistaa suunnittelutarvemenetellyä paremmat mahdollisuudet järjestää riittävä osallistaminen, vuorovaikutus ja vaikutusten arvioinnit. Kaavoitusmenettelyn kautta voidaan päästä parempaan suunnitelmien laatuun ja hankkeen haitallisten vaikutusten vähentämiseen. Ulvilan kaupunki huomauttaa, että Nakkilan kunnan Alight Sampo Oy:n Rajamäen aurinkovoimalahanketta koskevien lausuntopyyntöjen ajankohta on ristiriidassa hyvän hallinnon periaatteiden kanssa. Toimielinkäsittelyä vaativia lausuntopyyntöjä ja aineistojen nähtävilläoloja ei tulisi ajoittaa merkittävien lomakausien ja pitkien juhlapyhien kohdalle. Aineistoihin tutustumiselle ja lausunnon valmistelulle tulisi antaa realistinen, riittävän pitkä aika huomioiden myös se, ettei kuntien lausunnoista päättävien toimielimien kokousaikataulut välttämättä mahdollista lausunnon antamista määräajassa ilman merkittävää lisäaikaa lausunnon antamiselle. Tämän johdosta Ulvilan kaupunki edellyttää, että tämä lausunto huomioidaan myös Rajamäen osayleiskaavan lausuntona siinä tapauksessa, että Ulvilan kaupunki ei ehdi lausumaan kaavaluonnoksesta määräajassa.	30 vuorokauden lausuntoaika on yleinen ja hyvän hallintotavan mukainen tapa. Lausunnon antajien on mahdollista pyytää lausunnoilleen lisäaikaa, mikäli lausuntoa ei ole mahdollista antaa määräajassa.
Satakuntaliiton lausunto (31.1.2025): Suunnittelualueella ei ole Satakunnan maakuntakaavoissa osoitettuja aluevarausmerkintöjä, mutta suunnittelualue sijoittuu vyöhykkeelle, jolle on osoitettu Satakunnan maakuntakaavassa sekä ohjeellisen ulkoilureitin merkintä, että maa- ja metsätalousaluetta, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta. Merkinnät kytkeytyvät Nakkilan ja Ulvilan alueella olevaan Massin ulkoilualueeseen. Rajamäen aurinkovoimalahankkeen suunnittelussa tulee tarkastella, mitä vaikutuksia hankkeella on näihin maakuntakaavassa osoitettuihin tavoitteisiin. Alueella voimassa olevassa Nakkilan taajamaosayleiskaavassa on MU-merkinnän määräyksessä todettu alueen olevan virkistyskäytön kannalta merkittävä ja alueen käyttöä tulisi kehittää kokonaisuutena Ulvilan Massin alueen kanssa. Rajamäen aurinkoenergiահankkeen suunnittelussa tulee tarkastella vielä voimassa olevan yleiskaavan tavoitteita ja myös Ulvilan kaupungin yleiskaavoituksen tavoitteita. Vaikutusten arviointiin tulee täydentää myös sosiaalisten vaikutusten ja ylikunnallisten vaikutusten osuutta. Nakkilan kunnassa on vireillä Rajamäen aurinkoenergiահankkeen länsipuolella toinen aurinkoenergiահanke, Pakkalankallio. Kaavaselostukseen tulee lisätä vaikutustenarviointia näiden alueiden yhteisvaikutuksia koskien. Satakuntaliitolla ei ole Nakkilan kunnan Rajamäen aurinkoenergiահanketta koskevasta taajamaosayleiskaavan muutoksen luonnoksesta Satakunnan maakuntakaavojen nojalla muuta lausuttavaa.	Suunnittelualueella ei ole Satakunnan maakuntakaavoissa osoitettuja aluevarausmerkintöjä. Suunnittelualueen eteläpuolelle on osoitettu ohjeellisen ulkoilureitin merkintä ja suunnittelualueen länsipuolelle maa- ja metsätalousaluetta, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta. Täydennetään kaavaselostusta mainituilta osin. Täydennetään vaikutusten arviointia. Pakkalankallion hankkeesta on ollut nähtävillä vasta osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joten hankkeiden yhteisvaikutusten arviointi on vielä vaikeaa, kun toteutuksen muodosta ei ole varmuutta.

VASTINEET pp.kk.2025

Turussa 5.8.2025

Nosto Consulting Oy

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Pasi Lappalainen', with a long horizontal stroke extending to the right.

Pasi Lappalainen
dipl.ins. YKS 742